

A református templom

Napjainkig megmaradt Litér Árpád-kori eredetű, többször elpusztult, majd újjáépült egyháza, a mai műemléki védettséget élvező református templom. A templom ékessége díszes déli bejárata volt. A

falból kiugratott kapuépítmény orom-

zatának lépcsősen visszalépő csúcs-
íveit meredek tetőzet fogja össze. Az
iveket oszlopok tartják, a két középső
oszlop-szobor apostolfigurákat ábrázol.
(balra Szent Jakab és jobbra feltehetetőleg
Szent Péter)

Az oszlopok fejezete gazdag plasztikával
készült. A külső baloldalit kettős, állatfejű,
madártestű, halfarkú szörnyalak, a jobb
oldalit palmettás szalagfonat díszíti. E két oszlop

1-1 fekvő oroszlán hátán nyugszik. A két oszloptartó orosz-
lán emberfejet szorongat mancsaiban.

Az eredeti plasztikai díszétől megfosztott timpanont 2 né-
pies ornamentikával faragott vállkő tartja.

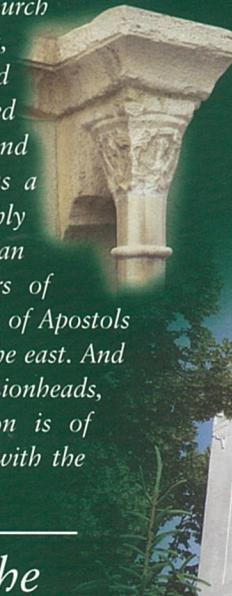
A litéri kapuzaton a Chartes-ban megjelenő oszlopszobros
kapuzattípus visszacsengése érezhető. I. periódusában a XI-
XII. századi lépcsős francia kapuzatok örököseként
mutatkozik be. Átépítésének, bővítésének idejét a díszítő
faragványok – állatfejű, madártestű, hosszúfarkú sárkány-
alakok, kapuőrző oroszlánok – alapján a XIII. század má-
sodik felére rögzítjük (Levárdy Ferenc).

The protestant church

The Litér Protestant Church
built in the Árpád Ages,
destroyed several times and
rebuilt recently has survived

the long stormy years and
today it has been protected as a
monument. Is famous for its richly
ornamented south entrance. The Roman
style gate originated from the years of
1250/1270 is decorated by the figures of Apostols
St. Jacob at the west and St. Peter at the east. And
also columns with figures of Lions, Lionheads,
and sarment motives. Its tympanon is of
Gothic arch was formerly decorated with the
figure of Christ sitting on the throne.

Die reformierte Kirche

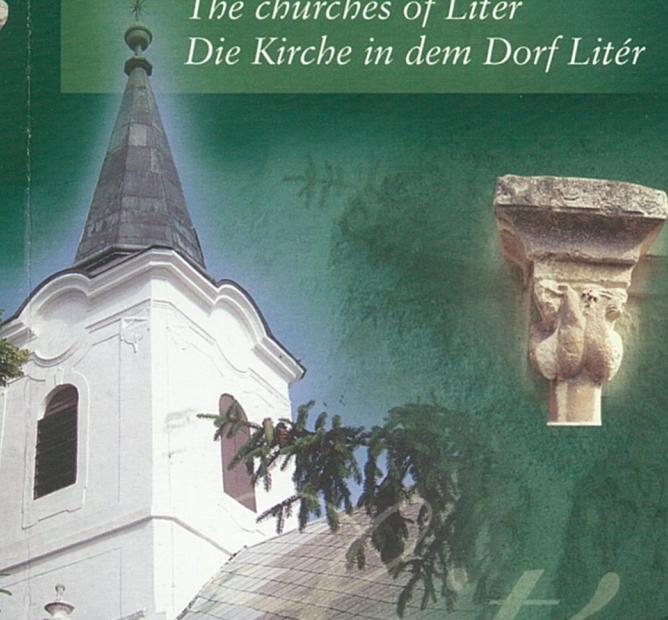
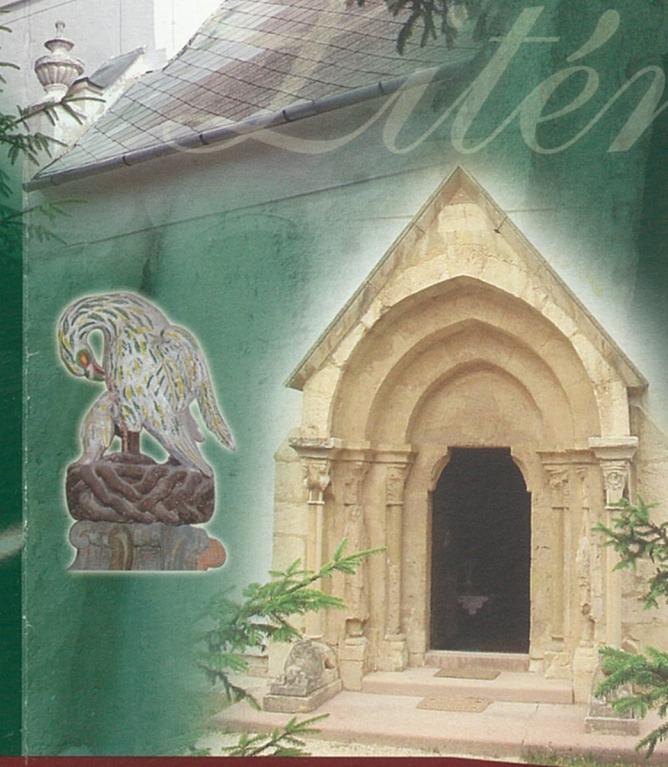
Die, aus der Arpadenzeit stammende, mehrmals
vernichtete und neuerbaute Kirche, die heute unter
Denkmalschutz stehende evangelisch-reformierte Kir-
chegebäude ist erhalten geblieben. Der Schmuck der,
ursprünglich kleinen, nach osten eingerichteten, einschiffigen
warscheinlich über einen geraden Chorschloss verfügenden
Kirche war der, geschmückter, nach osten sehender Eingang.
Das romanische Tor aus den Jahren 1250/1270 schmücken die
Figuren von zwei Apostel – an der westlichen Seite St. Jakob,
und an der östlichen Seite vielleicht St. Peter – Löwen und
Säulenkapitell mit Löwenköpfen und Ranken. Den Feld igrés
spitzbogenariges Timpanons könnte eine Abbildung des thron-
enden Christus (Maiestas) ausgefüllt haben.

Ez a kiadvány a Közép-Dunántúli Regionális fejlesztési Tanács Előzetes Regionális Fej-
lesztési Programja keretében, a Földművelési és Vidékfejlesztési Miniszterium támogatásával valósult meg.
Kiadja: Litér Község Önkormányzata
Kvadráta Konyvműhely Bt. – noirdesign
Felcím: Nádosy Tiinde

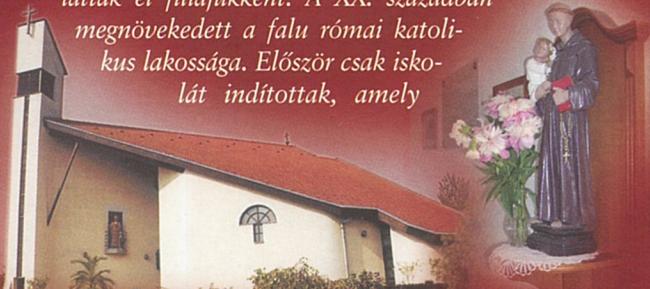
Litér templomai

The churches of Litér
Die Kirche in dem Dorf Litér

A római katolikus templom

A község római katolikus népessége önálló templommal nem rendelkezett. Hajmáskér, majd Balatonfűzfő anyaegyházak látta el a filiájukként. A XX. században megnövekedett a falu római katolikus lakossága. Először csak iskolát indítottak, amely

épület az
egyházi alkal-

maknak, szertartásoknak ugyancsak helyet adott. A haranglábat a haranggal együtt az iskola udvarán állították fel, amely azután a templom megépítését követően a temetőbe került. A falu katolikusainak régi vágya teljesült 1992-ben, amikor felépítették templomukat amelynek gondolata az elhatározással együtt 1988-ban fogant meg Polonkai József esperes-plébániós szolgálatának idején. Az építkezés 1989-ben kezdődött Ruttay Gyula Ybl díjas építész tervei alapján. A kész templom felszentelése pedig 1992. augusztus 20-án történt meg. Az új templom titulusa Szent István király.

A templom oltárképén az a jelenet látható, amikor Szent István király felajánlja a magyar Szent Koronát Szűz Márianak, a Magyarok Nagyasszonyának.

The roman catholic church

The roman catholic community was very little. They did not have their own church he shared it with other villages. The number of roman Catholics increased considerably by the end of the XX century. First they started a school the building of which used to be the place of religious ceremony as well. The bell was placed in the garden of the school and when the church wa built up in 1992 it was taken to the cemetery. Thank to the financial promotion of the catholic people the church and József Polonkai priest was inegurated ont he 20th August 1992. The new roman catholic church was built by Gyula Rutthay's plans.

In the altar picture St Stephan offers the Hungarian St Crone to Maria the Great Mother of the Hungarians.

Die römisch-katolische Kirche

Die römisch-katholische Bevölkerung, wie es die Registrationen zeigen, war nicht bedeutend. Im XX. Jahrhundert veränderte sich die Lage mit der Einsiedlung der Industrie. Die Zahl der

römisch-katholikern wuchs. Sie gründeten zuerst eine Schule, in jener Gebäude fanden auch die Liturgien und andere religiöse Angelegenheiten statt. Der Glockenstuhl mit der Glocke wurde auf dem Schulhof aufgestellt, es kam, nachdem die Kerche gebaut wurde, ins Friedhof. Im Jahre 1992 erfüllte sich der Wunsch der katholiker, als ihre Kirche aufgebaut wurde. Die Gedanke der Kirchenbau entprand in der Zeit, wo József Polonkai, der Dechant-Pfarrer im Dienst war, und verlangte nicht wenig materielle und physische Opfer von der Flaäubigen. Der Bau begann 1989 und die neue Kirche wurde am 20. August 1992 eingeweiht, mit der Teilnahme von sehr vielen Gläubigen. Das Altarbild zeigt König Stefan den Heiligen, als er die ungarische Heilige Krone der Jungfrau Maria anbietet.

Bódi Magdalna szervezésében 1945-ig működött a faluban a Dolgozó Lányok Egyesülete, amely szociális és karitatív tevékenységevel különösen sok szolgálatot tett a közösségek hozzájárulva az ifjúságnak a templomon kívüli vallásos életé szervezéséhez is.

The 'Working Girls' association was a social and charity organisation established by Magdalna Bódi. They provided the members religious education outside the church. It was working till 1945.

Bis 1945 funktionierte im Dorf der Verein der Arbeitermädchen, was zur Erinnerung an Magdalna Bódi gegründet wurde, dieser Verein leistete soziale und charitative Hilfe der Gemeinde, und half den Jugendlichen, ihr religiöses Leben auch außerhalb der Kirche zu organisieren.

